

Onbeş günlük
DURUM
TKP. Yayın Bürosu

Bütün ülkelerin proleterleri, birleşiniz!

TÜRKİYE KOMÜNİST PARTİSİNİN ENFORMASYON BÜLTENİ

Sayı 12 (242)

1 Temmuz 1979

İÇİNDEKİLER:

1. PKP MK'nin TKP MK'ne mesajı
2. Anti-emperyalist savaşım geniş boyutlar kazanıyor
3. Faşist saldırılar, anti-demokratik uygulamalar sürüyor
4. Faşist 141. madde de sanık sandalyesinde
5. 15-16 Haziran direnişinin 9.yıldönümü
6. Soda işçilerinin yürüyüşü

TÜSTAV

TÜRKİYE KOMÜNİST PARTİSİ MERKEZ KOMİTESİ'NE

Değerli yoldaşlar,

Partinizin Portekiz Komünist Partisi'nin 1X.Kongresine yolladığı selâmlama mesajını büyük bir sevinçle aldık. Mesajınız partilerimiz arasındaki dostluk ve dayanışma bağlarını açığa vuruyor. Biz de bu bağların Marksizm-Leninizm ve proletarya enternasyonalizmi ilkeleri temelinde, uluslararası komünist hareketin birliğini daha da güçlendirmek yolunda gelişmesini, pekişmesini istiyoruz. Mesajınıza teşekkür eder, Sizlere, değerli yoldaşlar kardeşçe selâmlarımızı yollarız.

Portekiz Komünist Partisi

Lizbon, 21 Haziran 1979

Merkez Komitesi

Anti-emperyalist savaşım geniş boyutlar kazanıyor

Kamuoyunda, Amerikan emperyalistlerinin Sovyetler Birliği'ne karşı casusluk eylemi için kullanacağı uçaklara ülkemiz topraklarında izin verilip verilmeyeceği tartışılırken, Türkiye işçi sınıfı, emekçiler, demokratik örgüt ve kişiler İzmir'de Barış Derneği'nin çağrısı üzerine 30 Haziran günü büyük bir anti-emperyalist miting ve yürüyüş düzenlediler. "NATO'ya, üslere, ikili anlaşmalara, nötron bombası ve silâhlanma yarışına hayır!" yürüyüş ve mitingi 50 demokratik örgüt ve sendika, politik partilerden TIP ve TSİP'in katılımıyla, NATO'nun güney-doğu bölge komutanlığının bulunduğu İzmir'de yapıldı.

Yürüyüşe katılan onbinlerce yurtsever yol boyunca "NATO'ya hayır!" "U-2'lere uçuş yok!" "SALT-2 uygulansın!" "Bağımsız Türkiye!" "Üsler sökülsün!" "Kahrolsun ABD emperyalizmi!" "Nötron

bombasına hayır!" "Silâhlanma yarışına son!" "Bir Fantom 750 konut, bir Fantom 300 köye okul, Fantom değil ekmek, silâh değil süt istiyoruz!" pankartlarını taşıdılar. Sosyalist partiler, DİSK'li, Türk-İş'li, bağımsız sendikalardan işçiler, demokratik gençlik, kadın ve meslek örgütlerinin eylem birliğiyle gerçekleşen, İzmir'deki büyük anti-emperyalist yürüyüş ve mitingin sonunda ortak bir deklarasyon yayınlandı. Bu ortak deklarasyonda; "Barışsever halkımız ABD emperyalizminin jandarmalık görevini, NATO'nun dünya barışını bozma girişimlerine ortak olmak istemiyor Dünya barışının düşmanı NATO'dan çıkılmalıdır" deniyor.

Bu büyük yürüyüş ve miting Türkiye emekçi halkının, demokras güçlerinin TKP'nin sesine kulak verdiğini gösteriyor. TKP MK 21 Mayıs günü yayınladığı bildiriye halkımızı, demokrasi güçlerini uyardı ve savaş birliğine çağırdı: "Göklerimizde , denizlerimizde, topraklarımızda Amerikan emperyalistlerine yer yok! Halkımız dünya barışının kalesi, büyük komşumuz Sovyetler Birliği'ne karşı casusluk uçaklarının göklerimizde uçmasına, topraklarımızda üslenmesine yol vermiyecektir. Hükümet SB ile imzaladığı Politik Belge"yi yaşama geçirmelidir. Ulusal onuru kabaca çiğneyen Amerikan emperyalistleriyle bağlanan ikili kölelik anlaşmalarını yırtmalı, topraklarımızdaki NATO, Amerikan üsleri sökülüp atılmalıdır.

Bildiriye, TKP'nin bu savaşta, TIP'i, TSİP'i, sosyalist partileri, CHP'lileri, Kürt demokratlarını, tüm yurtseverleri eylem birliğine çağırdığı da belirtiliyor. İzmir'deki anti-emperyalist yağın sal gösteri, TKP'nin yol göstericiliğinin yağınları kucakladığının, demokrasi güçleri arasında yankı bulduğunun da bir göstergesi oldu.

Türkiye emekçi halkının Amerikan emperyalizmine, NATO'ya karşı direnişleri ordu içinde yurtsever subay ve erleri de etkiliyor. 24 Haziran'da gazetelerde yer alan genel kurmay başkanı Kenan Evren'in "U-2'lere izin vermemiz mümkün değil" sözleri, yalnızca bir taktik manevra değil, ordu içinde yurtsever güçlerden gelen anti-emperyalist baskıların sonucudur. Evren'in bu sözleri geniş yankı uyandırmış; ABD Dışişleri Bakanlığı, "Türkiye'de bu açıklamanın hangi koşullara dayanarak yapıldığını öğrenmek için bir açıklama bekliyoruz" derken, Senato BİŞ İlişkiler Komisyonu Başkanı, CHP Hatay Senatörü Prof. Ziya Gökalp

Mülayim, Evren'i demecinden ötürü kutluyor, "U-2'lerin Türkiye üzerinden uçmasının güvenliğimiz bakımından sakıncalı olduğu" görüşüne katılıyordu. Başbakan Ecevit de hükümetin genel kurmay başkanıyla aynı görüşte olduğunu bildiriyordu.

Bütün bu gelişmeler, ülkemizde anti-emperyalist savaşımın daha geniş boyutlar aldığı, halkımızın emperyalizme karşı direnişlerinin ordu ve hükümet çevrelerini zorladığının göstergeleridir.

Faşist saldırılar, anti-demokratik uygulamalar sürüyor

Ecevit hükümetinin uzlaşıcı politikasından yararlanan geri-faşist güçler çok yönlü saldırılarını daha da artırdılar.

Haziran ayının ikinci yarısında kanlı saldırıların tırmanışı bunun en somut kanıtıdır. Türkeşçi faşistler Manisa'da, MHP Manisa il başkanlığını yapmış ve daha sonra görevinden istifa etmiş olan Cemil Çöllü'yü "davadan döndü" diye öldürdüler. Hemen bunun ardından da Manisa'da yoğun bir teröre giriştiler. Biri İGD üyesi olmak üzere 2 ilericiyi öldürdüler. İGD Manisa Şubesi başkanını da başından yaraladılar. İKD üyesi ve CHP belediye başkanı eski adayı olan Neşe Gülersoy'u öldürdüler. Faşistlerce öldürülen ilericilerin cenaze töreni çok yığınsal oldu. İKD, İGD, sendikaların, meslek örgütlerinin yanısıra cenaze törenine çok sayıda CHP parlamenter, CHP kadın kolları üyeleri de katıldı.

İstanbul'da Bakırköy halkevi faşistlerce bombalandı. Nihat Özyağcı, Serdar Akçan, Yusuf Atabakan adında İGD üyesi yurtsever 3 kişi öldü, 5 kişi de yaralandı. Faşistlerin bu saldırısını gizlemek için polis ilerici güçlere karşı baskılarını artırdı. Bu olayı protesto etmek için gösteri yapan binlerce gence polis saldırdı. 324 genç önce gözaltına alındı, daha sonra da İstanbul Sıkıyönetim Mahkemesince tutuklandı.

Ankara Cebeci'de sol görüşlü İbrahim Başer aklı bir yurttaş faşistlerce öldürüldü. İstanbul'da Bank-Sen eğitim uzmanlarından Alaattin Kılıç faşistlerin saldırısına uğradı. İzmir'de Demok-

ratik Halk Kültür Derneği üyesi Ali Billur ve Yücel Okutan adındaki gençler karakola götürülerek işkenceden geçirildi. İşkence yapılan gençlerden Ali Billur şimdi felç olma tehlikesiyle karşı karşıyadır. Samsunda duvarlara yazı yazan bir genç polisin açtığı ateş sonucu öldürüldü.

Doğu illerinde, Kürdistan'da da terör, Sıkıyönetimden bu yana ağırlaşarak sürüyor. Bölge köylerine baskınlar yapılıyor. Mardin'de, Hakkari'de, Van'da ve öteki Doğu illerinde, çevresinde tutuklamalar aralıksız bir biçimde sürüyor. Tutuklananlara, gözaltına alınanlara işkence yapılıyor. Bu terör özellikle ilerici örgüt ve kuruluşların üyelerine, Kürt demokratlarına karşı yürütülmektedir.

Faşist 141. madde de sanık sandalyesinde

İstanbul Sıkıyönetim Askeri Savcısı, faşist 141'inci maddeden açılan bir davada, bu maddenin Anayasaya aykırı olduğunu belirtti ve iptal istemiyle Anayasa Mahkemesine gönderilmesini istedi. Aynı maddenin iptali için İzmir 2. Ağır Ceza Mahkemesi de Anayasa Mahkemesine başvurmuştu. URÜN yayınları sorumlusu Ahmet Taştan'ın TKP Programını legal yayınladığı için yargılandığı davalarda da bu faşist maddeler Anayasaya aykırı bulunarak Anayasa Mahkemesine gönderilmişti. Görüldüğü gibi, yargı organları bu faşist maddelerden açılan davalarda artık karar veremiyor. Sıkıyönetim Mahkemeleri de, bu maddelerin Anayasa'ya aykırı olduğunu kabul etmek zorunda kalıyor. 141-142. maddelerden açılan davaların dosyaları Yargıtay ile Sıkıyönetim Mahkemeleri arasında gidip geliyor.

Ne varki, birçok ilerici yazar hakkında faşist 141.-142. maddelerden sürekli dava açılıyor. "Politika" gazetesi Yazışlıeri Müdürlerinden Aydın Şenesen, "Türkiye'de yargıçlar da var" başlıklı yazısından dolayı faşist 142. maddeden yargılandı. Aydın Şenesen ayrıca "Günümüzde kadınların durumu ve sosyalist toplumda kadın" yazısında da "komünizm"propagandası yaptığı gerekçesiyle yargılandı ve basın savcılığı davayı Sıkıyönetim Mahkemesine devretti.

Soda işçilerinin yürüyüşü

Yaklaşık bir yıldan beri grevde bulunan Mersin Soda Sanayii işçileri, kendilerini işten atarak fabrikaya faşistleri yerleştiren patronun işçi düşmanı tutumunu protesto ettiler. Haklı istemlerini kamuoyuna duyurmak için 19 Haziran günü 857 işçi, eşleri ve çocuklarıyla birlikte Konya yolu üzerinde Ankara'ya kadar olan yüzlerce kilometrelik bir yürüyüşe başladılar.

Soda işçilerinin bu eylemi etrafında işçi sınıfının, sınıf sendikalarının, demokratik kuruluş ve örgütlerinin, köy emekçilerinin güçlü bir dayanışması oluştu. Mut, Karaman, Konya ve diğer il ve ilçelerde gerici valiler, kaymakamlar, polis, jandarma, sıkıyönetim komutanlıkları soda işçilerinin bu büyük yürüyüşünü engellemek, işçileri eylemden vazgeçirmek için her baskıya, tehdide, yıldırma yöntemine başvurdular. Tüm engelleri aşarak Ankara'ya ulaşan Soda işçilerinin kente girişi Ankara Sıkıyönetim komutanlığınca yasaklandı. Soda işçileri Ankara'ya girmek için kararlı bir biçimde direniyorlar. TKP, sendikalar, gençlik örgütleri bu direnişi destekliyorlar.

15-16 Haziran direnişinin 9.yıldönümü

İşçi sınıfımızın savaş tarihine "Büyük İşçi Direnişi" olarak geçen 15-16 Haziran eylemi yurdun çeşitli yerlerinde sınıf sendikalarınca düzenlenen ve çeşitli demokratik kuruluş ve örgütlerin aktif katılımıyla kutlandı. Bilindiği gibi, 15-16 Haziran direnişi, Demirel hükümetinin 1970'te sendikalar yasasını değiştirme, kazanılmış sendikal-demokratik hakları yoketme girişimlerine işçi sınıfımızın kararlı, yığinsal yanıtıydı. Bu direnişe 100 bin işçi katıldı. Direniş sıkıyönetim ilanıyla durduruldu. İşçiler ve sendika liderleri tutuklandı.

15-16 Haziran eyleminin 9.yıldönümünde yapılan mitinglerin ilki ve en yığinsallarından biri İskenderun'da yapıldı.

Sendikaların ve demokratik kadın, gençlik, meslek örgütlerinin ortaklaşa düzenledikleri miting, tüm ulusal demokratik

güçlerin eylem birliğini gerçekleştirme yolunda ileri bir adım oldu. Yapılan ortak açıklamada özetle şunlar vurgulandı:

" 15-16 Haziran, işçi sınıfımızın savaş tarihinde şanlı bir sayfadır. Bu direniş, kazanılmış hakların ancak örgütlü işçi sınıfı tarafından korunabileceğini, yeni hakların yine bu örgütlülük ve savaşım ile kazanılabileceğini göstermiştir. Genel grev, referandum haklarının kazanılması, iş yasasındaki 13. ve 17. maddelerin, faşist 141. ve 142. maddelerin kaldırılması, işçi sınıfının, demokrasi güçlerinin örgütlü, kararlı savaşımının sonunda gerçekleşecektir. Sınıf ve kitle sendikası yolunda ileri!..."

İstanbul Teknik Üniversitesinde 15-16 Haziran'ın yıldönümünü kutlayan binlerce gencin üzerine polis saldırdı. 400'ü aşkın ilerici genç tutuklandı.

İzmit'te Maden-İş, Banksen, Baysen sendikalarının 15-16 Haziranla ilgili olarak düzenlediği ve çeşitli meslek, gençlik, kadın ve köylü örgütlerinin yığinsal katıldığı anma gecesi 15 Haziran'da yapıldı. Gecede, büyük işçi direnişinin önemi üzerinde duruldu. tüm ulusal demokratik güçlerin eylem birliğinin gerekliliği vurgulandı. Kocaeli bölgesi sınıf sendikaları ve demokratik yığın örgütlerinin 16 Haziran'da İzmit'te yapmayı kararlaştırdığı "Demokratik hak ve özgürlükleri koruma ve geliştirme" mitingi, AP'li valinin ve emniyet müdürlüğünün engellemeleri nedeniyle 30 Haziran gününe ertelendi.

30 Haziran'da İzmit'te "Demokratik hak ve özgürlükleri koruma ve geliştirme" belgisi altında onbinlerce kişinin katıldığı yığinsal bir gösteri ve miting yapıldı. Yürüyüş ve mitingte "141 142'ye hayır!" "İMF'ye hayır!" "İşçi sınıfı partisine özgürlük!" "Kahrolsun ABD emperyalizmi!" "İKD açılsın!" "Sıkıyönetimsiz Toplu Sözleşme!" belgileri haykırıldı.

1 Mayıs İzmir mitinginden sonra en yığinsal gösteri olarak nitelendirilen İzmit mitinginde Maden-İş sendikası Genel Başkanı Kemal Türkler bir konuşma yaptı. Türkler, işçi sınıfının siyasal örgütlenme özgürlüğü üzerindeki yasağın sürdürüldüğünü, bu çağdışı yasaklamanın doğrudan, bugünkü derin bunalımla bağlı olduğunu belirtti, "işçi sınıfının siyasal örgütlenmesi özgürlüğe kavuşmadıkça, bu ülkede bunalımlara çözüm bulunması olanaksızdır" dedi. Faşizm tehlikesini önlemek için tüm ulusal demokratik güçlerin eylem ve güç birliği yapmalarının zorunluğunu vurguladı. İzmit mitingi bu yönde atılmış bir adım niteliğinde başarıyla sona erdi.

Ankara Sıkıyönetim Komutanlığı 15-16 Haziran'ı kutlama törenlerini yasakladı. Bunun üzerine aralarında DİSK'e bağlı sendikaların da bulunduğu 21 demokratik kuruluş ortak bir açıklama yaparak bu yasağı protesto ettiler ve 15-16 Haziran eylemiyle işçi sınıfının, toplumun en dinamik ve hepsinden önemlisi savaşında temel güç olduğunu dosta düşmana kanıtladığını belirttiler.

